

Regionaal depotbeleid:

**“Fysieke depotruimte is eigenlijk
maar één aspect van de hele
werking rond depotbeheer.”**

Rien Emmery en Julie Hendrickx

Foto's: Stefan Tavernier

Het Cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008 heeft de bevoegdheid voor de uitbouw van een regionaal depotbeleid toegespeeld aan de provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. META bracht depotconsulenten Livia Snauwaert (West-Vlaanderen), Loes Nijsmans (VGC), Jürgen Vanhoutte (Vlaams-Brabant), Tine Hermans (Limburg) en Anneke Lippens (diensthoofd transversale cel cultuur Oost-Vlaanderen) rond de tafel voor een gesprek over de theorie en de praktijk van bovenlokale depotwerking in Vlaanderen en Brussel.

De term 'regionaal depotbeleid' roept in de eerste plaats de bouw van gezamenlijke fysieke depots op. Terecht?

Jürgen: Zowel buitenstaanders als collectiebeherende erfgoedinstellingen vereenzelvigen depotbeleid nog te vaak met de uitbouw van extra opvangcapaciteit voor collecties in de vorm van nieuw gebouwde depots. In de meeste provincies bestaan wel plannen voor gemeenschappelijke depots, maar fysieke depotruimte is eigenlijk maar één aspect van de hele werking rond depotbeheer. Het eerste probleem bij de planning van depotinfrastructuur is de inschatting van de omvang en het soort materialen van de collecties die erin ondergebracht moeten worden. Daarom is registratie zo'n belangrijke poot van het beleid. Pas wanneer de aard van de collectie en de afmetingen van stukken geregistreerd zijn, kan je de benodigde omkadering en kubieke meters depotruimte beginnen plannen. Verschillende provincies hebben daarom databanksystemen en bijhorende dienstverlening ontwikkeld om de registratiegraad van erfgoedcollecties te verhogen. Daaraan gekoppeld dringt zich in heel wat collecties een grondige selectie op van wat al dan niet het bewaren waard is. Pas aan het einde van dit proces kom je uiteindelijk toe aan het plannen van de nodige depotinfrastructuur. Al deze aspecten van wat men gemeenzaam collectiebeleid noemt, overstijgen in veel gevallen de afzonderlijke instelling. Het provinciale depotbeleid richt zich daarom ook op de creatie van zo intensief mogelijke netwerken tussen erfgoedbeheerders. Wat gezamenlijke fysieke depots betreft, zijn in Vlaams-Brabant de laatste jaren vooral een aantal opportuniteiten aangegeven. Toen het Sportimonium in Zemst en de Erfgoedsite Tienen besloten voor zichzelf nieuwe depotcapaciteit uit te bouwen, heeft de provincie een extra financiële stimulans gegeven op voorwaarde dat de nieuwe infrastructuur ook voor erfgoedbeheerders in de regio ter beschikking zou worden gesteld. In dezelfde trant stelt het FeliXart Museum in Drogenbos haar nieuwe faciliteiten voor conditierapportering van collectiestukken open voor objecten van andere erfgoedinstellingen. In eigen beheer werkt de provincie Vlaams-Brabant aan de uitbouw van een archeologisch bewaardepot in Asse, dat ook voor een stuk als nood- en transitdepot voor de regio zal fungeren.

Anneke: Iedere erfgoedbeheerder heeft een depot, maar is daarom nog niet bezig met depotbeleid. Op een bepaald moment is de consensus ontstaan dat depotproblematiek niet door instellingen afzonderlijk kon worden opgelost. De provincies bleken toen — vanuit hun historiek van consulentenschap voor musea, archeologie en archieven — het meest geschikte intermediair bestuur voor een overkoepelend beleid dat dicht genoeg bij de erfgoedbeheerders stond. Elke provincie heeft eerst een onderzoek uitgevoerd naar de noden en verwachtingen van de lokale erfgoedbeheerders. In Oost-Vlaanderen klonk daaruit heel duidelijk de vraag naar een transit- en nooddepot. De provincies pogen daarom de erfgoedbeheerder zo goed mogelijk te adviseren om ter plaatse het depot te verbeteren. In tweede instantie wordt soms gevraagd naar de mogelijkheid van tijdelijke opvang voor bepaalde delen van de collectie waar men geen weg meer mee weet of waarvan men zegt: "die horen niet meer bij ons thuis, maar kunnen wel perfect nog een waardevolle bestemming krijgen bij een andere erfgoedbeheerder". Op die manier kunnen de provincies ook collectiemobiliteit aanzwengelen.

In Oost-Vlaanderen functioneert al een actief transitdepot in Ename, waar erfgoedbeheerders onder bepaalde omstandigheden tijdelijk hun cultureel erfgoed kunnen onderbrengen. Daar loopt tegelijkertijd een proefproject voor een archeologiedepot, waar archeologisch erfgoed uit Oost-Vlaanderen — zij het onder bepaalde voorwaarden — ook kan worden gedeponereerd.

Livia: Depotbeleid mag inderdaad niet draaien om een plaats waar niet publiek tentoongestelde of toegankelijke collecties voor altijd achter vier muren zitten weggestopt. Ik denk dat regionaal depotbeleid de eerste stap moet zijn van een nieuwe, gezamenlijke dynamiek voor het werken met erfgoedcollecties. Om tot actie over te gaan, is in de eerste plaats overzicht nodig. De provincies hebben de bedoeling om zoveel mogelijk interne en externe partners te laten samenwerken, om expertise in te zetten, collectiemobiliteit te bevorderen en het tekort aan depotruimte aan te pakken. Er bestaan al zoveel initiatieven dat de provincies zich in de eerste plaats richten op eventuele blinde vlekken om een aanvullende werking op te zetten.

In West-Vlaanderen zetten we wel in op gemeenschappelijke depots. Dat gebeurt niet op initiatief van het provinciale niveau, maar omdat de vraag van onderuit komt. Zo verlenen we investeringsubsidies aan een depot voor archeologisch erfgoed in opstart bij het Abdijmuseum Ten Duinen in Koksijde. Hetzelfde gebeurt voor de regio CO7 rond Ieper, waar het de bedoeling is om verschillende materiaalcategorieën uit de Ieperse stadscollecties en die van de regio samen op te vangen: archeologica en

agrarisch of ambachtelijk erfgoed, maar evengoed schilderijen, een zilvercollectie, ... De provincie is bij dat project betrokken via haar gebouwdienst, draagt financieel bij en verleent advies en ondersteuning, maar er komt geen provinciale exploitatie of coördinatie.

Het provinciaal depotbeleid baseert zich dus op vragen van onderuit en speelt in op de mogelijkheden die zich voordoen. Als lokale erfgoedbeheerders de bereidheid tonen en het draagvlak al bestaat, ga je sneller vooruit dan wanneer je als provincie opeens plannen zou maken voor een centraal depot en dan pas vraagt naar wie geïnteresseerd is. De vragen borrelen op en we proberen daar zoveel mogelijk op in te spelen.

Loes: Fysieke depotwerking voor noodgevallen of transit — laat staan gemeenschappelijk — is in Brussel op korte termijn geen optie. We zitten met verschillende grote erfgoedbeheerders op een kleinere oppervlakte. Vele instellingen kennen elkaar en gaan sowieso al bij elkaar te rade. We zijn dan ook vooral bezig met advisering voor bewaring ter plaatse, collectiebeheer en calamiteitenplanning. We proberen netwerken tussen de verschillende erfgoedbeheerders op te zetten en uit te breiden, zodat ze onder elkaar expertise uitwisselen en bij elkaar terecht kunnen als zich ergens een calamiteit voordoet.

Tine: De provincie Limburg bouwt binnenkort ook een nood- en transitdepot voor alle soorten erfgoed. We hebben, althans voorlopig, niet geopteerd voor gezamenlijke bewaardepots, omdat we merken dat de mentale grens nog iets te ver ligt. Er is nog geen bereidheid om collecties te vermengen — zelfs schrik dat zaken van elkaar zouden gestolen worden. Tot die mentaliteit wijzigt, kunnen we daar niet echt op doorduwen. De vraag moet van onderuit komen, anders heeft het geen zin. Collectiebeheerders blijven uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor hun collectie en de manier waarop ze die aanwenden, dus ze hebben een situatie nodig waar ze zich goed bij voelen. Pas als ze zelf inzien dat samenwerking echt wel voordelen kan opleveren, kunnen we hen vooruithelpen.

Welke andere bovenlokale initiatieven worden aangemoedigd?

Jürgen: Schaalvergroting kan een financieel of ander voordeel opleveren. Zo organiseren een aantal provincies groepsaankopen

van professioneel verpakkings- en conserveringsmateriaal. Deze dienen in eerste instantie om erfgoedbeheerders naar kwaliteitsvolle bewaarproducten toe te leiden, maar instellingen die slechts kleinere hoeveelheden willen aankopen, profiteren ook van het prijsvoordeel van een gezamenlijke bestelling.

Anneke: Je mag wel niet onderschatten hoe de depotproblematiek en de mogelijkheid tot samenwerking lokaal erg verschillen. In steden als Brugge, Gent en Antwerpen bestaan al gemeenschappelijke structuren omdat het om dezelfde inrichtende macht gaat. Dat is een totaal andere situatie dan een gemeenschappelijk initiatief waar spelers die juridisch niets met elkaar te maken hebben plots samen materiaal gaan deponeren. Dat neemt niet weg dat er bij iedereen wel de bereidheid kan bestaan om na te denken over depotproblematiek, daar heeft dan ook iedereen evenveel baat bij. Daar moet ieder van ons, in samenwerking met heel wat andere spelers, op gaan inzetten: een eind verder geraken via selecteren over herbestemmen naar collectiemobiliteit.

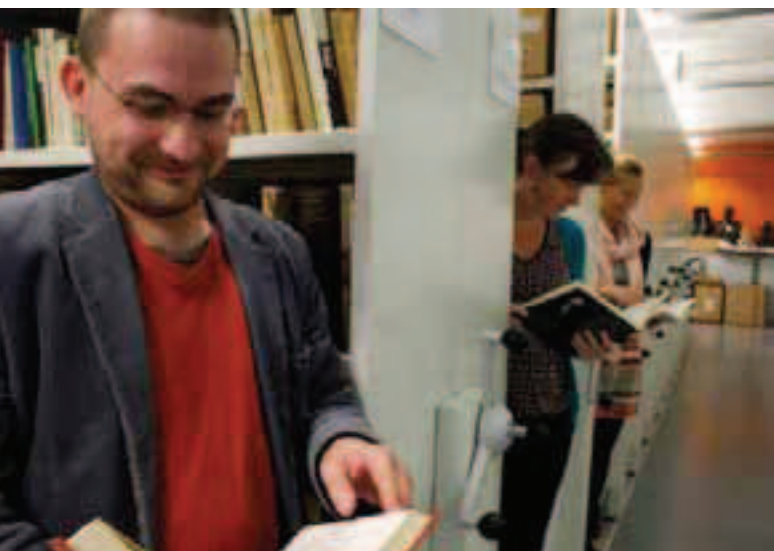
Tine: Voor sommigen is toch ook nog meer sensibilisering nodig om te durven praten over hun depot, over wat daarin gebeurt en over wat daar al eens durft mislopen. Heemkundige kringen en kerkbesturen, zelfs musea, zijn vaak beschaamd en denken: “Oei, we durven niemand te laten komen kijken, want het is hier veel te rommelig”. Het is belangrijk dat ze beseffen dat iedereen hetzelfde plaatsgebrek, dezelfde tijdsnood en hetzelfde geldgebrek heeft. Alleen door goede oplossingen uit te wisselen en stappen te zetten naar samenwerking kan men van elkaar leren.

“HET IS BELANGRIJK DAT ERFGOEDBEHEERDERS BESEFFEN DAT IEDEREEN HETZELFDE PLAATSGBREK, DEZELFDE TIJDSNOOD EN HETZELFDE GELDGEBREK HEEFT.”

Hoe past de archiefsector eigenlijk binnen het regionaal depotbeleid?

Livia: Als er een provinciaal archiefconsulent is, maakt die samen met de depotconsulent en museumconsulent deel uit van het erfgoedteam. Archieven hebben een juridische selectieplicht en lopen een beetje voor op objectencollecties. Ze gaan zelf al op voorhand selecteren, ze schonen archieven, ... Bovendien hebben ze een eigen softwaresysteem voor registratie. Dus bij archieven is het probleem niet zo groot als in vergelijking met andere collecties. Daar was eigenlijk al een lange traditie nog voor het depotbeleid, en nu werken we nauw samen. Door die professionele ondersteuning wordt het aantal blinde vlekken in de provincie almaar kleiner. West-Vlaanderen heeft bovendien als enige Vlaamse provincie een archiefconsulent en een provinciaal registratiesysteem voor de archiefsector.

Jürgen: Wat registratiegraad en selectie betreft, staat de archiefsector inderdaad soms al iets verder. Zo werkt men er voor beschrijving op collectieniveau al jaren met gevestigde internationale standaarden als ISAD(G). Vlaams-Brabant heeft sinds 1 april 2012 een provinciaal reglement voor investerings-subsidies in erfgoeddepots. Een aantal gemeente- en OCMW-archieven heeft ondertussen al aanvragen ingediend voor tussenkomst bij de inrichting van archiefdepots. Maar we moeten eerlijk zijn: het hele depotverhaal is in de eerste plaats vanuit

de museumsector gegroeid en pas nadien opengetrokken naar erfgoedbibliotheken, archieven, enzovoort.

Anneke: In Oost-Vlaanderen zijn de archieven tijdens de onderzoeksfase mee bevraagd. Een deel van de archiefsector heeft trouwens effectief ingepikt op onze groepsaankoop van conservatie- en verpakkingsmateriaal. Ook transitfaciliteiten zijn zeker voor kleinere spelers in de archiefsector welkom, bijvoorbeeld om binnenkomend archief te gaan selecteren.

“ARCHIEVEN HEBBEN EEN JURIDISCHE SELECTIEPLICHT EN LOPEN EEN BEETJE VOOR OP OBJECTENCOLLECTIES.”

Loes: In Brussel focuste de studieronde die dit jaar is afgerond zelfs louter op archieven. Het depotbeleid staat natuurlijk open voor iedereen, maar we hebben daar een afbakening gemaakt. Toen bleek dat er toch nog veel nood is aan begeleiding, advisering en dienstverlening. Eind 2012 zou bij ons een extra consultant komen die zich echt enkel op archieven toespitst.

Ervaren jullie soms weerstand bij lokale erfgoedbeheerders of -instellingen?

Loes: Bij de kleinere spelers bestaat een klein beetje terughoudendheid en angst voor verlies van eigenheid, zeker als je spreekt over een gemeenschappelijk depot.

Tine: De mensen beseffen meestal wel dat ze bepaalde vlakken van hun collectiebeheer moeten aanpakken. En ze begrijpen de voordelen van registratie. Het probleem in lokale collecties is dat er enkel vrijwilligers werken en die hebben daar gewoon geen tijd voor.

Jürgen: Ook professionele erfgoedinstellingen komen mensen en middelen te kort om te werken aan registratie, aan deftig behoud en beheer. Zowel de professionele instellingen als de vrijwilligersverenigingen hebben nog heel wat vragen. Onze focus op consultantschap en dienstverlening creëert vooral veel goodwill. Totnogtoe mogen we nog overal binnen. *(lacht)*

Livia: In West-Vlaanderen hebben we alvast niet het gevoel dat we niet welkom zijn. Integendeel, men is blij dat de bevoegdheid eindelijk is toegewezen aan ‘een’ overheid. Nu worden we bijna overstelpt en weten we niet waar eerst te helpen. Bij collectiebeheerders bestaat wel de verkeerde verwachting dat provinciale consultants zaken als selectie of registratie in hun plaats gaan uitvoeren. We kunnen wel adviseren, software aanbieden om registratie te faciliteren en collecties online te ontsluiten, maar ze moeten het wel zelf doen. We kunnen niet overal zijn. Gelukkig krijgen de provinciale consultants in West-Vlaanderen meer en meer versterking vanuit de regio’s, waarmee we samenwerkingsovereenkomsten inzake depotwerking afsluiten. Daarbij subsidieert de provincie een deel van de loonkost van een regionale depotmedewerker, die inspeelt op lokale noden.

Anneke: Provinciaal erfgoedbeleid is ook niet helemaal nieuw. Het ligt in het verlengde van de provinciale museum-, archief- en bibliotheekconsultanten. Onze werking staat ook niet los van andere grote spelers. Elke provincie heeft overleg met alle bestaande expertisecentra en erfgoedcellen voor de uitbouw van het depotbeleid. De sector kende al de overkoepelende provinciale systemen voor het registreren en ontsluiten van

De provincie Antwerpen was op het laatste niptje verhinderd voor het rondetafelgesprek. Toch laten we ook hen graag aan het woord.

Een samenhangend verhaal rond de depotwerking en uitbouw van infrastructuur binnen het behoud-&-beheer kader bleef toch uit. Pas in 2001 werd een allereerste studie over regionale depots opgestart. Dit in de provincie Limburg met medewerking van de erfgoedcel Antwerpen, de stedelijke Musea Antwerpen en Culturele Biografie Vlaanderen vzw (de voorganger van het steunpunt FARO). Met de depotstudie in de Provincie Antwerpen duurde het tot 2012 voordat alle provincies de noodzakelijke omgevingsanalyses konden voorleggen. Hoewel in tien jaar tijd de bereidheid van erfgoedbeheerders instellingen om in een systeem van gemeenschappelijke depots in te stappen toegenomen is, blijft de terughoudendheid in het veld nog steeds zeer hoog. Het ontwikkelen van nood- en transitdepots komt veel meer op de voorgrond. Ik stel echter vast dat er in Vlaanderen, de provincies en in de steden toch wel degelijk iets beweegt.

We staan voor enkele uitdagingen. Vooreerst, in de vrij nabije toekomst wordt de afstelling van het regionaal depotbeleid binnen het Cultureel erfgoeddecreet met het depotbeleid dat tevens in het nakende nieuwe onroerend erfgoeddecreet aan bod komt een belangrijke stap. Hoe kunnen de provincies een samenhangende, complementaire regionale regierol opnemen in het depotbeleid voor zowel cultureel (roerend: musea, archieven, erfgoedbibliotheken) als onroerend (o.a. archeologisch & bouwkundig) erfgoed? En er zijn de twee opmerkelijke conclusies uit een recente studie van de Universiteit Antwerpen over de haalbaarheid van PPS bij het realiseren van erfgoeddepots. Een: de betalingsbereidheid van de overheden voor een kwaliteitsvolle bewaring, zorg en beheer van het erfgoed dient drastisch omhoog. En twee: er is nood aan kennisclusters over het bouwen en beheren van erfgoeddepots. Door de depotproblematiek zichtbaar te maken, kunnen we aan het eerste werken; door o.a. gezamenlijke initiatieven, interprovinciaal overleg – ook met Vlaanderen – kan de kennis over depots worden gebundeld. Daar werken we nu met man/vrouw en macht aan.

Inhaalbewegingen in het regionale depotbeleid dienen zich op verschillende fronten aan: in het sensibiliseren, in het begeleiden en adviseren (ter plaatse of via digitale platformen), in het vormingsaanbod over depotwerking, in al dan niet centrale registratiesystemen en hun digitale interconnectiviteit, in fysieke infrastructuur en expertisenetwerken, en niet te vergeten in het onontbeerlijke nieuwe digitale depot.

Frank Herman, depotconsulent Provincie Antwerpen

collecties. Regionaal depotbeleid is een gelijkaardige opdracht, alleen met een focus op depot.

Hoe belangrijk zijn gezamenlijke interprovinciale initiatieven?

Loes: Op het driemaandelijks Interprovinciaal Depotoverleg wisselen we zelf onderling ervaringen uit, zodat we beseffen dat we met dezelfde problemen te maken krijgen. Daaruit zijn ondertussen initiatieven voortgekomen zoals depotwijzer.be, een portaalwebsite over alle aspecten van depotbeheer die we begin 2013 lanceren. De nieuwe interprovinciale vormingsreeks 'In goede handen' biedt bovendien in het najaar zes heel praktijkgerichte modules aan.

Jürgen: Daar was héél veel vraag naar, na amper twee weken waren alle plaatsen bezet. De wachtlijst voor februari-maart 2013 zit ook al weer bijna vol. Het lijkt wel alsof iedereen plots depots wil bouwen en op zoek is naar praktische kennis over depotbouw, inrichting van depotruimtes, beveiliging, ... De work-

“HET IDEE LEEFT NOG DAT ALLES WAT OOI IN EEN BEPAALDE COLLECTIE IS TERECHTGEKOMEN DAAR BEWAARD MOET BLIJVEN.”

shopformule brengt bovendien veel meer zoden aan de dijk dan een bezoek aan het zoveelste state-of-the-art depot. Daar komt iedereen toch maar depressief buiten. (lacht)

Waar liggen de dringendste knelpunten inzake depot?

Anneke: Het is nog steeds een taboe, ook bij grotere collectiebeherende instellingen, om de stap te nemen naar selectie. Bruikleen tot daar aan toe, maar selectie? Het idee leeft nog dat alles wat ooit in een bepaalde collectie is terechtgekomen daar bewaard moet blijven. Bovendien hebben individuele erfgoedbeheerders er meestal geen zicht op dat de stukken die zij bewaren ook elders zitten.

Livia: Iedereen vindt natuurlijk, vanuit zijn eigen historiek, de eigen collectie waardevol en interessant. Niemand durft het op zijn geweten hebben dat hij iets van waarde weggooit. Eenmaal je over de grens van je eigen collectie kijkt, dan denk je wel: "De zoveelste neogotische kandelaar, moeten we die wel bewaren?"

Jürgen: Religieus erfgoed is een dringende materie. De nota-Bourgeois verplicht parochies en kerkfabrieken om de komende jaren grondig na te denken over de toekomst en de eventuele herbestemming van hun kerkgebouwen. Daarbij zal heel wat roerend erfgoed vrijkomen dat opgevangen of herbestemd moet worden, na een strenge selectie om het 'bandwerk' van de unieke en waardevolle stukken te scheiden. Cruciaal wordt een goede afstemming en samenwerking met het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (KRKC) dat momenteel de handen vol heeft met de opvang van het erfgoed van de snel verdwijnende religieuze ordes en congregaties.

Tine: In Limburg is ook het mijnerfgoed een prangend probleem. De ex-mijnwerkers die de stukken verzorgen en ontsluiten, met enige ondersteuning van de gemeenten, worden allemaal een dagje ouder. De mijnstreek zal in de toekomst hun kennis over de collectie en hun verhaal moeten missen, waardoor de toekomst van die collecties onzeker wordt.

Hoe zit het ten slotte met de financiering van het provinciale depotbeleid?

Jürgen: Elke provincie ontvangt van de Vlaamse Overheid ongeveer dezelfde betoelaging voor de uitbouw van het nieuwe depotbeleid. In Vlaams-Brabant worden de lonen van de twee nieuwe depotconsulenten hier gedeeltelijk mee gedekt. De rest van de loonkost en de overige werkmiddelen komen uit het budget van de provinciale cel erfgoed. Als je alle middelen optelt die de provincie Vlaams-Brabant uit eigen budget inzet ... tja, dan is de verhouding snel duidelijk.

Livia: In 2012 kreeg West-Vlaanderen ongeveer 72.000 euro van de Vlaamse overheid en liepen de provinciale investeringen op tot 874.000 euro, meer dan tien keer zoveel. Daarin zit enerzijds de opleg voor de loonkost van de provinciale depotconsulenten en de middelen die we besteden aan depotmedewerkers in de West-Vlaamse regio's. Anderzijds komen uit dat bedrag ook investeringssubsidies voor de optimalisering en de bouw van erfgoeddepots met een bovenlokale uitstraling. Met de Vlaamse middelen komen we er dus niet, zeker niet voor de vraag naar fysieke depotruimte die ons heel vaak gesteld wordt. Vlaanderen geeft wel de bevoegdheid aan de provincies, maar eigenlijk staan daar te weinig middelen tegenover.

Tine: Het is wel zo dat we vanaf 2014 werkingssubsidies kunnen aanvragen als we voldoen aan de Vlaamse beleidsprioriteiten. Maar ook dan moet er nog herbekeken worden welk gedeelte daarvan naar de regionaal ingedeelde erfgoedinstellingen gaat en wat naar depotbeleid.

Livia: Het blijft problematisch: hoe meer dynamiek we creëren, hoe meer vragen er op ons afkomen, hoe meer middelen en mensen er nodig zijn om aan die vraag te blijven beantwoorden. We zijn nu bijna twee jaar bezig, het aantal vragen dat op ons afkomt, is niet meer vergelijkbaar met de beginperiode. Dat is positief, maar ook niet meer houdbaar om per provincie met slechts twee mensen te blijven volhouden. We zijn niet altijd meer bereikbaar en dat kan mensen op termijn doen afhaken. We moeten opletten dat we niet in een omgekeerde spiraal terechtkomen waar onvoldoende aandacht is voor de dagelijkse kleine vragen.

Anneke: Een grote uitdaging voor de toekomst is om op een zinvolle manier om te gaan met de veelheid aan erfgoed die op ons afkomt. We moeten samen met alle betrokkenen een draagvlak creëren dat niet gezien wordt als een last, maar als een kracht.

Jürgen: De bereidheid van overheden en andere instanties om te investeren in doorgedreven registratie en verantwoorde bewaring van roerend erfgoed is vaak nog problematisch. Met initiatieven als het Fonds Culturele Infrastructuur hoopt de Vlaamse Overheid de uitbouw van nieuwe depotinfrastructuur een extra financiële stimulans te geven, maar de voorgestelde middelen zijn niet in verhouding tot de reële bouw- en exploitatiekosten van een professioneel erfgoeddepot.

Livia: De laatste tijd rijpt wel het besef van het economisch potentieel van erfgoed voor de streekconomie. Vroeger was erfgoed het laatste waar men aan dacht. De herdenking van '14-'18 is in West-Vlaanderen werkelijk een hype aan het worden (lacht). Gezien hoeveel middelen daar momenteel naartoe gaan, is duidelijk dat ook de beleidsmakers daar warm voor lopen. Erfgoed is niet langer het vijfde wiel aan de wagen. ■■

> Voor meer informatie: www.depotwijzer.be